

අරමුදල් කළමනාකරුගේ වාර්තාව ගිල්ට් එච්පී අරමුදල

හිතවත් ආයෝජකතුමනි,

2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා CT CLSA ගිල්ට් එච්පී අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව අප සතුව වෙමු.

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ මාස දොළහ තුළදී පෙන්නුම් කළ 21.6% ට සාපේක්ෂව 2024 මාර්තු 31 (FY24) මූල්‍ය වර්ෂය තුළ ඔබේ අරමුදලේ ඒකකයකට ශුද්ධ වත්කම් අගය 18.9% කින් අගය කරන ලදී. ඒ සමඟම 2024 මාර්තු 31 (FY24) මූල්‍ය වර්ෂය තුළ අරමුදලේ ඒකකයකට ශුද්ධ වත්කම් අගය රුපියල් 15.86 ක් විය.

ආර්ථික සමාලෝචනය

2023 ජුනි මාසයේ සිට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අනුගමනය කරන ලද නොවෙනස් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සහ අඩු පදනමකින් ඇති වූ දෙවන අර්ධයේ ප්‍රකෘතිමත් වීම නොතකා ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2023 දී අඛණ්ඩව පසුබෑමකට ලක් විය. පෙර වසරේ වාර්තා වූ -7.8%² අඩුවීම හා සසඳන විට 2023 දී -2.3 %² ක සමස්ත දුර්වලතාවය මධ්‍යයේ වුවද, 2023 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වන වසර තුළ කෘෂිකර්ම අංශය +2.6%² වර්ධනයක් සනිටුහන් කළ අතර කර්මාන්ත හා සේවා අංශ පිළිවෙලින් -9.6%² සහ -0.2%² කින් හැකිලී ගියේය.

	2021		2022		2023	
	% වර්ධනය	% වර්ධනය	% වර්ධනය	% වර්ධනය	% වර්ධනය	% වර්ධනය
කෘෂිකාර්මික	0.9	8.8	-4.6	8.7	2.6	8.3
කර්මාන්ත	5.7	30.0	-16.0	30.3	-9.6	25.6
සේවා	3.5	55.6	-2.0	56.1	-0.2	59.9

ද. දේ. නි (GDP)	3.7	-7.8	-2.3

මූලාශ්‍රය: සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ (IMF) ලෝක ආර්ථික ඉදිරි දැක්මට (WEO) අනුව, සංවර්ධිත වෙළෙඳපොළවල වර්ධනයන් සමඟ 2023 දී මෙන් ම, 2024 සහ 2025 වසර සඳහා ද ගෝලීය වර්ධනය 3.2% ³ හි දිගටම පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. නැගී එන සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින වෙළෙඳපොළවල වර්ධනය මන්දගාමී වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත.

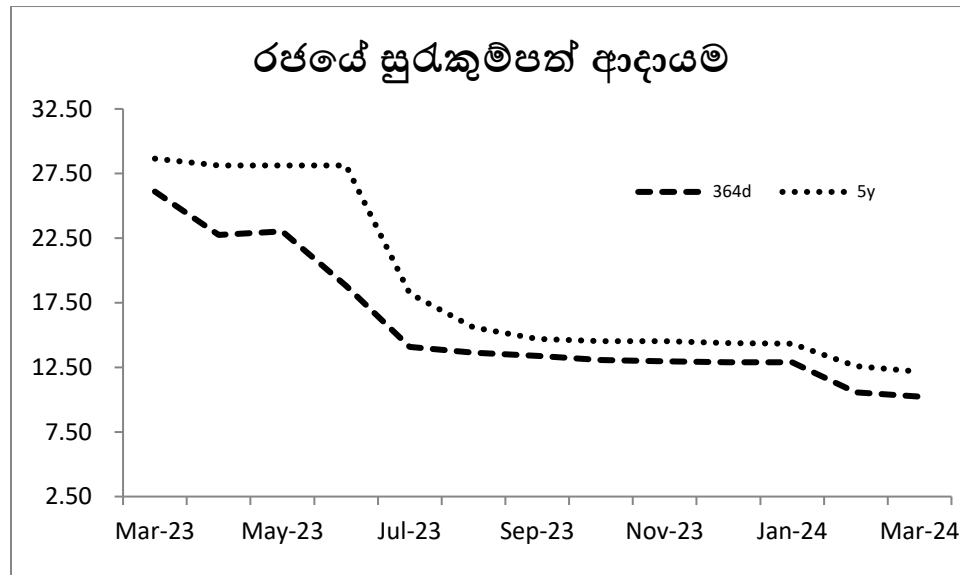
පොළී අනුපාත වර්ගීකරණය

	2023 මාර්තු	2023 ජූනි	2023 ජූලි	2023 අගෝස්තු	2023 ඔක්.	2023 නොවැ.	2024 මාර්තු
ස්ථාවර තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) (%)	15.5	13.0	11.0	11.0	10.0	9.0	8.5
ස්ථාවර ණය පහසුකම් අනුපාතිකය, (SLFR (%))	16.5	14.0	12.0	12.0	11.0	10.0	9.5
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා,	4.0	4.0	4.0	2.0	2.0	2.0	2.0

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2023 ජූනි මාසයේදී සහනශීලී මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයකට මාරු වූයේ 2022 වසරේ ආර්ථික අර්බුදය තුළ සිදු කරන ලද සීමාකාරී මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ මූල්‍ය ගැලපීම් සහ ගෝලීය සැපයුම් දාමයේ වැඩිදියුණු කිරීම් සමඟ එක්ව මිල ස්ථායීතාව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සහ මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථාවරත්වය ආරක්ෂා කිරීමේ අපේක්ෂාවෙනි. මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය ලිහිල් කිරීම සහ දේශීය ණය ප්‍රශස්තකරණ පරාමිතීන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ 2023 ජූලි වන විට මධ්‍යස්ථ මට්ටමක් දක්වා රජයේ සුරැකුම්පත් ප්‍රතිලාභ දැඩි ලෙස පහත වැටීමට හේතු විය. මහ බැංකුව විසින් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය අඩු කිරීම සහ ඩොලර් සංචිත ඒකරාශී කිරීම මගින් රුපියලේ ද්‍රවශීලතාවය ශක්තිමත් වීම නිසා ප්‍රතිලාභ වක්‍රය පසුව සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් විය. පුද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය 2023 ජූනි මාසයේ සිට ධනාත්මක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර 2024 මාර්තු මාසයේදී +3.6%

වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කළේ අඩු වෙළෙඳපොළ ණය අනුපාත ක්‍රමය හරහා අළුත් ණය සඳහා ඇති ඉල්ලුම වැඩි කළ බැවිනි.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

	2023 ඔක්.	2023 නොවැ.	2023 දෙසැ.	2024 ජනවාරි	2024 පෙබරවාරි	2024 මාර්තු
පෞද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය(%)	-4.3	-3.1	-0.6	0.0	0.9	3.6

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

විදේශ වෙළෙඳාම

2023 පළමු අර්ධයෙහි දැඩි ෆිෂ්කල් හා මූල්‍ය තත්ත්වයන් සමඟ රට පොරබදද්දී අපනයන සහ ආනයන යන දෙකෙහිම මන්දගාමීත්වය මධ්‍යයේ වෙළෙඳ හිඟය 2023 දී ඇමරිකන් ඩොලර් බිලියන 5¹ කට වඩා අඩු විය. රටේ විශාලතම වෙළෙඳ භාණ්ඩ අපනයන කාණ්ඩය වන රෙදිපිළි සහ ඇඟලුම්වල 18.0% ¹ ක පහත වැටීම, ඉහළ කොවිඩ් යුගයේ භාණ්ඩ තොග ගොඩනැගීම සහ ප්‍රධාන පාරිභෝගික වෙළෙඳපොළවල මුදල් දැඩි වීම ඇණවුම් කඩා වැටීමකට හේතු විය. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඩුවීම සහ ආනයන පාලන/කෝටා පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ

කරමින් අතරමැදි සහ ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනය පිළිවෙලින් -11.5%¹ සහ -9.4%¹ ලෙස පහත වැටුණි.

විනිමය අනුපාත පරිසරය

2022 දී දැඩි ලෙස මුදල් අවප්‍රමාණය වීම අත්විඳීමෙන් පසු, 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට ශ්‍රී ලංකා රු.323.97 දක්වා +13.0% ¹ දක්වා වාර්ෂිකව ශක්තිමත් විය. දෙවන භාගයේදී සංචාරක ප්‍රවාහය වැඩිදියුණු වූ අතර රට යම් තරමකට සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වීමක්ද අත්දකින ලද අතර සේවක ප්‍රේෂණ ද ශක්තිමත් විය. ස්ථාවර විනිමය අනුපාතිකය සහ පෙර වසරේ ආර්ථික අර්බුදය තුළ ශ්‍රම සංක්‍රමණය ඉහළ යාම පමණක් නොව, ඉහළ ඵලදාවක් සහිත දේශීය මුදල්වලින් නිකුත්කළ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් කෙරෙහි විදේශ ආයෝජකයින්ගේ උනන්දුව ආකර්ෂණය කර ගැනීම නිසා රටට විදේශ ආයෝජන ගලාඒමේ කැපී පෙනෙන දියුණුවක් පෙන්නුම් කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2024 මැයි මස අවසන් වන විට ඇස්තමේන්තුගත දළ නිල සංචිත ඇමරිකන් ඩොලර් බිලියන 5.4¹ ක් දක්වා වැඩි දියුණු විය (භාවිතය පිළිබඳ කොන්දේසි සහිත චීන මහජන බැංකුවේ ණය පහසුකම ද ඇතුළුව).

උද්ධමනය

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (CCPI, 2013=100) සහ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (NCPI, 2013=100) වසරින් වසර වෙනස් වීම මගින් මනිනු ලබන ප්‍රධාන උද්ධමනය, 2023 වසරේ දී, පහළ ගිය අතර 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේදී පිළිවෙලින් 69.8%² සහ 73.7%² ක උපරිමයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති වාතාවරණය 2022 අග භාගයේදී පනවන ලද මූල්‍ය දැඩි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සමඟ ඒකාබද්ධව උද්ධමනය පාලනය කර ගැනීමට සමත් විය. 2023 ජූනි මාසයේදී, ආර්ථිකයේ මිල පීඩනය නැවත තනි ඉලක්කම් මට්ටමට පැමිණීම නිසා ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පොලී අනුපාත ලිහිල් කිරීමට කටයුතු යෙදීය. 2023 ජූනි මාසයේ තනි ඉලක්කම් මට්ටම් වෙත ආපසු පැමිණීමේ සිට (2024 මැයි මාසයේදී 0.9%²; CCPI, 2021=100) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මධ්‍ය කාලීන ඉලක්කගත පරාසය වන 5-6% ට වඩා මූලික උද්ධමනය බොහෝ දුරට අඩු මට්ටමක පවතී.

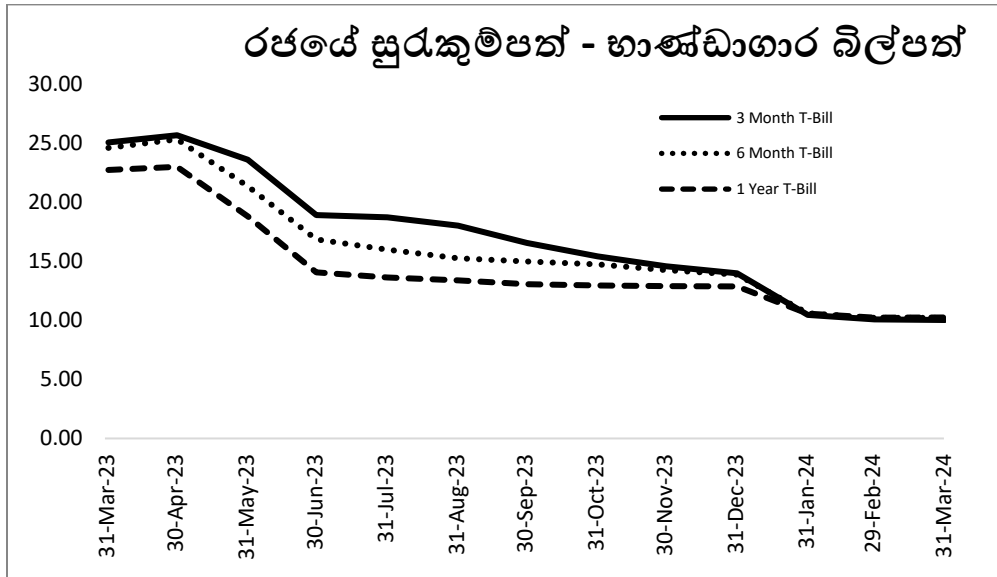
ෆිස්කල් ගිණුම්

2023 දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ආදායම රුපියල් ට්‍රිලියන 3¹ (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 11.1%) දක්වා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් ආදායම මත බදු ලෙස + 52.7% ¹ වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කරමින්, වැට් බදු අනුපාතය වැඩි කිරීම සහ නිදහස් කිරීම් ඉවත් කිරීම සහ සමාජ ආරක්‍ෂක දායක බද්ද රජයේ මුදල්වලට අර්ථවත් ලෙස දායක විය. ඉහත සඳහන් කළ ආදායම් ඉහළ නැංවීමේ ක්‍රියාමාර්ග 2023 සඳහා බදු ආදායම් එකතු කිරීම සහ ප්‍රාථමික ශේෂය අනුව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි ප්‍රමාණාත්මක කාර්ය සාධන ඉලක්ක සපුරාලීමට ශ්‍රී ලංකා රජයට හැකි විය. 2023 දී රජයේ වියදම් පුළුල් ලෙස කප්පාදු කරන ලද්දේ මහජන වැටුප් සහ වෙනත් වසරින් වසර පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරමිනි. කෙසේ වෙතත්, 2022 දී ඉහළ පොලී අනුපාත යටතේ ණය නිකුත් කිරීම මධ්‍යයේ +56.9%¹ ක් ලෙස වසරක් සඳහා පොලී ගෙවීම් ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ ගියේය. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ දෙවන සමාලෝචනයට අනුව, 2024 සහ 2025 වන විට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය වෙත රජයේ ආදායම 13.6%³ සහ 15.1%³ දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර ඒ සඳහා පිළිවෙලින්, මෝටර් රථ ආනයන නහනම් ඉවත් කිරීම සහ දේපල මත පනවා ඇති නව බදු පියවර මගින් ආධාර කරනු ලැබේ.

රජයේ සුරැකුම්පත්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ චක්‍රය 2023 ජූනි මාසයේදී ආරම්භ කළේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත පදනම් ඒකක 250 කින් අඩු කිරීමක් නිවේදනය කරමිනි. එපමණක් නොව, 2023 ජූනි මස අවසන් වන විට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මුදල් අමාත්‍යාංශය සමඟ දේශීය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ පරාමිතීන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර පසුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සාර්ථකව අවසන් කරන ලදී. මෙම ධනාත්මක වර්ධනයන් 2023 හි දෙවන අර්ධයෙහි රජයේ සුරැකුම්පත් ප්‍රතිලාභයන්හී කැපී පෙනෙන අඩුවීමක් ඇති කළේය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2023 ජූනි මාසයේදී පදනම් ඒකක 700 කින් ප්‍රතිපත්ති අනුපාත අඩු කිරීමක් සහ 2024 මාර්තු වලදී ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා පදනම් ඒකක 200 කප්පාදුවක් සමඟින් පසු මාසවලදී මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කළේය. මේ අතර, රාජ්‍ය මූල්‍ය පදනම් කරගත් ආදායම් ඒකාබද්ධ කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සේවක ප්‍රේෂණ සහ සංචාරක ලැබීම් ආකාරයෙන් විදේශ විනිමය ගලා ඒම වැඩිදියුණු කිරීම ද දේශීය මුදල් වෙළෙඳපොළ දුවශීලතාවයට උපකාරී විය.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, දින 91, 182 සහ 364 භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රතිලාභ අනුපාත (WAYR) 2024 මාර්තු අවසන් වන විට ප්‍රාථමික වෙන්දේසියේදී සැලකිය යුතු වාර්ෂික අඩුවීමක් පිළිබිඹු කරමින් පිළිවෙලින් 10.07%, 10.23% සහ 10.28% දක්වා අඩු විය. මේ අතර, 2024 මාර්තු මස අවසන් වන විට ප්‍රාථමික වෙන්දේසියේදී වසර 2 සහ වසර 5 බැඳුම්කර 13.83% සහ 12.25% ක බරතැබූ වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ අනුපාත (WAYRs) වාර්තා කර ඇත.

බිල්පත්වල කාලය	2023 මාර්තු 31 දිනට ප්‍රතිලාභ ආදායම	2023 සැප්තැම්බර් 30 දිනට ප්‍රතිලාභ ආදායම	2024 මාර්තු 31 දිනට ප්‍රතිලාභ ආදායම
වසර 2	29.99	29.99	13.83
වසර 5	28.11	14.52	12.25

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වත්කම් වෙන්කිරීම සහ ආයෝජන කළඹේ කාලය

2024 මූල්‍ය වර්ෂයෙහි කෙටිකාලීන ප්‍රතිඵලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් වල ආයෝජනය කිරීමේ උපායමාර්ගය අරමුදල පවත්වාගෙන ගියේ ස්ථාවර ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සඳහා වන අතරම එහි ඒකක හිමියන් ඉහළ වෙළෙඳපොළ අස්ථාවරත්වයෙන් ආරක්ෂා කරමිනි.

අරමුදල් කාර්යසාධනය

අරමුදල 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා රුපියල් මිලියන 21 ක බදු ගෙවීමෙන් පසු ආදායමක් උපයා ඇත.

වාර්ෂික කාර්යසාධනය				
කාලසීමාව	24 මූල්‍ය වර්ෂය	23 මූල්‍ය වර්ෂය	22 මූල්‍ය වර්ෂය	21 මූල්‍ය වර්ෂය
කාර්යසාධනය	18.87%	21.60%	4.49%	4.42%

අපේක්ෂාවන්, ඉදිරි දැක්ම සහ උපාය මාර්ගය

ඉල්ලුම පැත්තේ උද්ධමන පීඩනය හොඳින් පාලනය වන බැවින්, ආර්ථිකය සඳහා ඉහළ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය ඉලක්ක කර ගනිමින් පුද්ගලික අංශයේ ණය වර්ධනය (සාපේක්ෂ වශයෙන් උණුසුම්ව පැවති) නැවත ඉහළ නැංවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් තවදුරටත් ප්‍රතිපත්ති අනුපාත ලිහිල් කිරීම අප ප්‍රතික්ෂේප නොකරමු. කෙසේ වෙතත්, රජයේ සුරැකුම්පත්හී ප්‍රතිලාභයන් බොහෝ පහළට ගමන්කිරීම දැනටමත් සිදුවී ඇති බව අපි විශ්වාස කරන අතර පොලී අනුපාත මධ්‍ය කාලීනව පුළුල් ලෙස ස්ථාවරව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමු. ඉහළ පොලී අනුපාත පීඩනය දිගුකාලීන රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙත ආකර්ශනය ප්‍රවේශ ලක්ෂ්‍ය නිර්මාණය කරන තෙක් අරමුදල කෙටි කාලීන ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් වල ආයෝජනය කරනු ඇත.

මූලාශ්‍ර

¹ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (www.cbsl.gov.lk)

² ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (www.census.gov.lk)

³ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (www.imf.org)